



SZÖVEG –
HORVÁTH PÁL filozófus

SOROZAT –
MAGYAR PÉLDAKÉPTÁR

EGY ALÁZATOS FŐÚR ÉS AZ Ő NAGY ÁLMA

Eszterházy Károly

A 17. századtól több ágra bomló Eszterházy család kitörölhetetlenül írta be magát a hazai történelem, politika és művelődéstörténet nagykönyvébe. A família hajdani fényét kastélyok tucatjai, műalkotások, műgyűjtemények egész sora, általuk építtetett templomok sokasága őrzi, a család hercegi és grófi címet viselő tagjai között találunk nádort, minisztert, hadvezért, főpapot. Az életüket a katolikus egyház szolgálatára szentelők között talán a legjelentősebb személyiség az a *Károly* gróf volt, aki *Mária Terézia* és *II. József* idején csaknem négy évtizeden át Eger püspöke volt. A hazai tudomány, kultúra és vallási élet jelentős formálójaként a királyi abszolutizmussal is szembeszegült.

◆ RANGOK ÉS CÍMEK KÍSÉRTÉSÉBEN

Gróf galántai Eszterházy Károly 1725-ben Pozsonyban látta meg a napvilágot Ferenc gróf, tábornok, későbbi királyi tárnokmester és Pálffy Szidónia grófnő legkisebb, harmadik fiaként. Mint legkisebb fiút szülei alighanem eleve egyházi pályára szánták, de maga az ifjú Károly is vonzódott a papi hivatás felé. Tizenhat évesen lett az Esztergomi Főegyházmegye kispapja, a Nagyszombatban működő szeminárium növendéke. Még nem volt hűszeszendős, csak készült a papi hivatásra, amikor – tekintettel családjára és főúri származására – elnyerte a rátóti préposti címet és javadalmat. 1745-ben folytatta teológiai tanulmányait Rómában, az egyházi elitképzőnek számító Collegium Germanico-Hungaricum növendékeként. 1748 tavaszán pappá szentelték, majd teológiai doktorrá avatták.

Miután hazatért, magas egyházi tisztségeket ajánlottak neki, ő azonban ezt elhárítva birtokára vonult vissza, hogy minden különösebb egyházi cím és rang nélkül lelkipásztori munkát végezzen.

Ekkor már Pápa, Devcser, Ugod birtokainak ura volt, dúsgazdag főnemes, ő azonban egyszerű papként, uradalmait járva prédikált, gyóntatott, betegeket látogatott, térített a protestánsok között. Az egyházi karrier elől azonban nem tudott kitérni. Huszonhét esztendő volt,





amikor minden tiltakozása ellenére az esztergomi érsek kinevezte kanonokká, szenttamási préposttá, a királynő pedig rövidesen a Helytartótanács tanácsosává és pozsonyi préposttá tette. Végül a főpapok főkegyúri, kinevezési jogával élve – XIII. Kelemen pápa megerősítését is kieszközölve – Mária Terézia 1759 végén, alig harmincnégy évesen megvette Vác püspökévé.

A SZOLGÁLÓ GRÓF ÉS FŐPAP

Eszterházy püspök alig három évet töltött Vácott, de ezalatt rendbe szedte egyházmegyéjét, különös lelkiismeretességgel, mindenre kiterjedő gondossággal látta el feladatait. Rendszeresen látogatta plébániáit, megreformálta a papképzést, gondoskodott az idős papok otthonáról, biztosította az egyházmegye gazdálkodását. Hozzákezdedt a püspöki palota építéséhez, elkészíttette az új székesegyház terveit, letette annak alapkövét, magát a Franz Anton Pilgram által megálmodott épületet azonban már csak utóda, Migazzi püspök tudta befejezni. 1762 nyarán ugyanis, az uralkodó kegye folytán, az akkori ország egyik legnagyobb és leggazdagabb

egyházmegyéjének, az egrinek püspöke lett, ami együtt járt Heves vármegye főispáni posztjával is. Ezt a méltóságot harminchét, eredményekben és alkotásokban gazdag esztendőn keresztül haláláig viselte.

Előkelő származása, vagyona, magas egyházi méltósága dacára Károly gróf a magánéletben az egyszerű pap már-már aszketikus életét élte.

Magára alig költött, a kor szokásos barokk pompája, pazarlása, világias főpapi életvitele merőben idegen volt a számára, nem sajnálta viszont a pénzt az egyházi és kulturális célokat szolgáló létesítményektől.

Egerben töltött évtizedei idején is naponta misézett, gyóntatott, foglalkozott papjai és hívei gondjaival, személyesen intézte hatalmas egyházmegyéje ügyeit.

Észszerűsítette a püspökség gazdálkodását, pénzügyeit, megnövelte bevételeit, földjeire telepeseket, iparosokat, mesterembereket hívott, külhonból hozott tenyészállatokkal tette eredményesebbé a juh- és marhatartást. A földbirtokok, majorságok jövedelme és a feudális járandóságok mellett bányák, malmok, fogadók, téglagyárak felett is rendelkezve – az Eszterházy-birtokokon ez a hatékony gazdálkodás ekkor már szokás volt – igyekezett maximális jövedelemre szert tenni, hogy azt az egyház és a köz javára fordíthassa. Dunántúli családi birtokán és egyházmegyéjében templomok, plébániaházak tucatjait építtette vagy újjáépítette, azok belső terét szobrokkal, oltárképekkel ékesítette, új plébániákat alapított. Papjainak száma püspöksége idején csaknem megduplázódott, a papképzés mellett az idős papokról való gondoskodás is szívügye volt. Ideje egy részét családi birtokán, Pápán töltötte, ahol felépült az Öregtemplom, a városi kórház és az új barokk kastély, Egerben megújult a püspöki palota, a szeminárium és a jogakadémia épülete, a Hejccén épített kis kastély pedig a pihenés mellett a püspök és főispán közéleti, társasági tevékenységének szolgált színhelyül.

EGY PÜSPÖK HARCAI ÉS KUDARCAI

Főpapként gyakran keveredett vitába a királynővel, amikor pedig II. József központosító, az egyház és a nemzet érdekeit sértő intézkedései és a pápával folytatott vitái voltak napirenden, a főúri, főpapi ellenzék tagjaként igyekezett gátolni a „kalapos király” terveinek megvalósítását. Miközben támogatta a hazai iskolaügy fejlesztését, ellenezte annak központosított, állami kiépítését és ellenőrzését, sérelmezte az országgyűlés és a vármegyék szerepének korlátozását, a király által óhajtott nyelvi és szellemi diktatúrát, különösen pedig

az egyházat állami ellenőrzés alá vonni akaró, a szerzetesrendeket felszámoló „josefinista” rendeleteket. II. József halála után, az 1790-91-es országgyűlésen ő volt a katolikus párt vezéralakja, az egyház jogai helyreállításának fő követelője. Eszterházy püspök, aki megvásárolta a kincstártól a valaha püspöki tulajdonú egri várat, és sokat tett a város barokk arculatának formálásáért, új, impozáns székesegyház építését is tervbe vette – ám amit az építésekkel közösen megálmodott, már csak utódai alatt válhatott valóra.

Legmerészebb terve az volt, hogy egyetemem adjon Eger városának.

Volt már itt jogakadémia, papi szeminárium, bölceleti stúdium, idővel orvosi iskola is létesült, ezek bázisán ő egyetemről álmodott. Így fogott hozzá a végül is akadémiai rangú intézménnyé lett Líceum építéséhez, amelyet gazdag könyvtárral, csillagvizsgálóval, természetrajzi gyűjteményekkel is felszerelt. Egyetemi rangra emelését azonban az udvar ellenállása miatt nem tudta elérni.

Halála közeledtét érezve, amikor 1798 végén végrendelezett, az egyházmegye javait rendezetten hagyta utódára, de előírta, hogy Eger főpapjai a továbbiakban is viseljék a szívükön a Líceum ügyét. Gróf Eszterházy Károly, a nagyvonalú építtető, gondos gazda és lelkiismeretes pásztor 1799 tavaszán távozott az élők sorából. Utóda öt esztendővel később lépett a közben felosztott, ám főegyházmegyei rangra emelt Eger főpapi székebe, immár érsekként. Eszterházyról utcákat, tereket neveztek el, egykori nagy álma, az Egri Líceum neve pedig ma már Eszterházy Károly Egyetem. ♦

hirdetés



ÖRÖMHÍR MINDENKINEK!

FIATALOKNAK
IDŐSEKNEK
CSALÁDOSOKNAK
EGYEDÜLÁLLÓKNAK



OTT VAGYUNK
A MAGYAR SPORT
NAGY PILLANATAINÁL!

#OTTVAGYUNK



18

#MARADJONJATEK
TIPPMIX.HU TIPPMIXPRO.HU



SZERENCSEJÁTÉK ZRT.



SZÖVEG ÉS KÉP –
PÁCZAI TAMÁS

SOROZAT –
RIPORT

KÖLCSÖNKÉRT KOVÁSZ

Gáll Tímea és férje, **Levente** 2006-ban döntöttek úgy, hogy a nagyszülők vízimalmát megmentik az enyészettől és panziót hoznak létre a tanyán. Ismert túravezetőként Levi a programokat szervezi, Tímea pedig a vendéglátásért felel. Nyáron folyamatosan telt ház van, pedig nem reklámozzák sehol a csíkmadarasi paradicsomot. Tímea időközben *Kölcsönként kovász* címmel könyvet írt, amely egyszerre visszaemlékezés a nagyszülőkre és a velük töltött időre, valamint jobbnál jobb székely recepteket találunk benne a gyerekkori történetek közé szöve. A 4. kiadásánál járó könyv egyik nagy célja, hogy a bevételből felújíthassák a nagyszülők malmát, amely Hargita megye egyetlen épességben fennmaradt, műemléki védettségű vízimalma. Gáll Tímea mesél családról, szerelmi szálakról és beteljesült álmokról, fiúgyermekről és a leányról, valamint a székely asszony legnagyobb szegényéről.

◆ A nálunk megszálló magyarországi vendégek mindig ilyen ficujkákkal állítottak elém, amikor indultak haza: na, hogy kell csinálni azt a vinetakrémet; na, hogy kell csinálni azt a tárkonyos pityókalevest – kérdezték, s akkor örökké le kellett diktálnom a recepteket. Visszajöttek a következő évben, hoztak nekem egy receptes füzetet, hogy abba írjak bele, és ők majd egymás között lemásolják.

Persze nem írtam le semmit, s aztán egy következő alkalommal sem, mert semmi időm nem volt. Na, egyszer megszegyelltem magam, és nekifogtam írni ugyanannál az asztalnál, ahol annak idején nagymama sirította a laskát. Jöttek elő az emlékek sorban: ügyesen kösd össze a hajadat; add meg a tiszteletet az étel felé; tegyél fel szép kötényt, és így tovább. Nagyon sok történetet írtam le három év alatt, főleg ősszel, télen és tavasszal, ilyenkor volt rá idő. A legszemélyesebbeket kihagytam a könyvből, és több történet nem is a malomudvarban játszódik, hanem Csíkszentdomonkoson, ahol a szüleimmel laktunk.

A gyógyszertár helyén – ahol délután voltunk édesanyámat meglátogatni – régen a nagymamám üzemeltetett egy bodegát: a felső szinten kocsmá volt, alul pedig egy falatozó. A közeli Balánbányáról fél 4-kor érkezett a busz, s a bányászok betértek egy sörre, micsre, flekkenre szalmapityókával. Minden délután segítettem poharakat mosogatni, s nagymama mindig megjutalmazott egy lejjel vagy házicsokival, és persze folyt a zsíros hús és a pálinka. Ez utóbbit megkóstolhattuk gyerekkorunkban, de csak úgy, hogy belédugtuk az ujjunk s megnyaltuk.

Édesanyám viszont gyógyszerészként nagyon egészségesen nevelt minket. Mindig futottunk, bicikliztünk, és mindennap kiszámította, hogy mennyi szénhidrátot kell együnk. Annak megfelelően készítette el a könnyű ételeket – nagyon egészségesen főzött –, vacsoránál pedig kitétte a tányérunk mellé azt a vitamint, amiről úgy gondolta, hogy az aznapi étkezésből hiányzott.





Gáll Tímea 94 éves nagymamájával, Boros Erzsébettel csíkszentdomonkosi otthonában

A hétvégéket és az egész nyári vakációt a malomban töltöttük.

Nagymamáék betegek voltak a vége felé, így mi szedtük le a kolorádóbogarakat a veteményesben, kapáltunk, gyomláltunk, a malomban sepregettünk, pókhálóztunk, én hordtam a lisztet a faluba. Ez még a '89 előtti időben volt, és mivel pénzünk nagyon nem volt, mindent lisztben fizettünk. Volt egy kicsi szekerem, amibe nagytata beletette a lisztet, s azzal hordtam a faluba: egyik helyről tejet adtak érte, másik helyről zöldséget, mikor mi kellett a konyhára.

A férjem, Levente és az én szüleim barátok. Egy iskolába jártunk Domonkoson, egy év különbség van közöttünk. Az első szerelem hetedik osztályban szövődött

közöttünk, amikor kamaszodni kezdtünk; később elsodort minket az élet: én Marosvásárhelyen tanultam gyógyszerésznek, Levi Brassóban tornatanárnak. Aztán – úgy 17 éve lehetett – eljött Vásárhelyre egy gólyabálra, és ott újra összekeveredtünk. Azóta már házasság és két gyerek is van. Vagyis ez nem igaz: egy leányka s egy gyermek. Mert ugye itt, Székelyföldön a gyermek az csak a fiúra értendő. A lány nem gyermek, az csak leány, nálunk még él ez a hagyomány.

Egyikünk sem szerette sokáig a városban. Én visszaköltöztem Domonkosra, és édesanyám mellett dolgoztam a gyógyszertárban, Levi tornatanár volt a Sapientia Egyetemen Csíkszeredában. Hétvégente kijártunk a malomhoz: nagymamáék már rég elmentek, lepusztult az épület, beszakadt a tető, s a házból sok mindent elloptak. Sokat gondolkoztunk, hogy mi legyen a birtok sorsa, mert az nem volt elég, hogy hétvégente lejártunk kicsit szellőztetni. Ez 13 éve történt; Levi már

ismert természetjáróként hegyi túrákat és székelyföldi kirándulásokat szervezett főleg magyarországiaknak, a vendégeinek viszont mindig a környező falvakban foglalt szobákat. Ebből jött az ötlet, hogy miért vigye máshová a vendégeket, amikor nálunk is aludhatnának. Kicsit rendbe szedtük nagymamáék házát, újrafődtük, átalakítottuk a szobákat. Az udvarban először a kazánházat csináltuk meg, majd hagyományos módszerrel, kalákában felépítettük a három faházat, az istállóból átalakított konyha és étkező pedig tavaly készült el.

Főleg olyan nagycsaládosok jönnek, akiknek nem az a szempont, hogy wifi és tévé legyen, mert itt tényleg az Isten háta mögötti csend és jó levegő van.

Nagyon szeretik ezt az életformát, például a tegnap este érkezett vendégek egyből bekapcsolódtak a munkába. Hiába voltak éhesek és fáradtak, mindenki Levivel akart lenni, hogy hordják be a szénát a mezőről...

Ott, a malomban van az a kicsi csengő. Amikor a garatban kifogy a liszt, erősen elkezd csengetni. Nagyatám akármilyen álmosan is meghallotta a csengőt és pattant ki az ágyból. Mi mentünk vele segíteni, mert már öreg volt, sérve is volt, és nehezen tudta a zsákot megbillenteni. Amikor elkezdtek felújítani a birtokot, a kicsi seprűmmel megkopogtattam a garatot: „Nagyata, itt vagyok! Jöttünk vissza, valamit elkezdünk a malommal!” Remélem, hogyha most látnak odafentről, akkor büszkék ránk, mert amit ők elkezdtek, az nem kallódott el. Nagymama viszont nem lehet rám büszke... Őt Oláhfaluból hozta nagyatám, ahol inas volt kamaszkorában a helyi molnárnál. A malommal szemben lakott, s amíg tata kijárta az iskolát, addig a szerelem is megszövődött. Örökké mondta nekem nagymama, hogy „né, hoztam a kovászt Oláhfaluból, ez még a nagymamámé volt, és tudjad, hogy azelőtt pedig az ő mamájáé volt”. De amikor meghalt, én elfelejtkeztem a kovászról... Aztán amikor visszaköltöztünk, már késő volt a kovászt elvinni, mert a sok év alatt szegény meghalt. Na, erre az egyre nagymama nem lehet büszke. A könyv címe – Kölcsönkért kovász – is innen van. Kétségbeesésben

az egyik szomszédasszonyomtól kértem kovászt, mert arra gondoltam, hogy abban a kovászban még van egy kicsi morzsinkó valami, amit a nagytata örölt meg.

Tímea és Levente gazdasága nyáron folyamatosan teltházzal üzemel, ritka, hogy a háziasszony ilyenkor ráérjen mesélni csodálatos életük történetéről. Az udvaron gyerekzsivaj, a felnőttbbek a tornácon beszélgetnek, a konyhában pedig serény munka folyik, hogy a 30 vendég a legízletesebb székelyföldi fogásokat falatozza vacsorára.

Levi a szénát hajtja be a csűrbe a vendégekkel, és este hétkor megindul a szekér még egy kanyarra a madarasi határba.

A vendégekkel beszélgetek az udvaron, legtöbbször már sokadjára vannak itt. A budapesti Monostori Klári férje és unokája vacsora helyett még Levivel szénáznak, és bár hosszan beszélgetünk arról, miért járnak vissza Tímeaékhoz minden évben, Klári levélben is megírta gondolatait szerkesztőségünknek, ebből idézünk:

„Gáll Tímea és Levente felismerte felmenőik örökségének fontosságát, és feladatuknak tartják ennek továbbvitelét. Mindez sok türelemmel és áldozattal jár, de hála nekik, nagyon sokan és egyre többen köszönhetjük, hogy kinyitják a szemünket és példát mutatnak arra, hogy mi is megtegyük azt, amire lehetőségünk van. A családi legendárium megismerését és annak továbbadását a gyerekeinknek, unokáinknak. A családi receptek őrzését, hogy az elkészített ételekkel emléket állíthassunk az őseinknek, ünnepivé tenni ezáltal a különleges napok étkezéseit, közben a falakon nézni a régi családtagok bekeretezett fényképeit, mintha ők is velünk lennének még. Hétköznapi összetartozások ezek, amelyek csak az évek múlásával nyerik el igazi fontosságukat.” ♦





Monostori Attila és unokája, Levente segítenek Levinek szénázni a madarasi határban



A panzió három tradicionális faháza közül a képen látható épület 14 éve készült el



Nagy tata kincseshládája



A malom kitűnő állapotban fennmaradt földszinti része



Gáll Tímea a konyhában



Hagyományos erdélyi töltött káposzta



A MEGBÉKÉLÉS ÚTJÁN

(2. rész)

Az évekre, sokszor évtizedekre elítéltek szabadulása után nagyon nehéz feladat a családi kötelek, közösségi kapcsolatok helyreállítása, különösen akkor – és általában ez a helyzet –, ha az elkövető a környezetében is károkat, sérüléseket okozott. Ebben nyújthat segítséget a CsDCs, amelynek módszere, egyes részletei nemcsak kriminalizált szituációban megfontolandók, hétköznapi helyzetek megoldásához is jó mintát adhatnak, amikor a közösségbe való visszailleszkedésről van szó.

◆ MIRE VAN SZÜKSÉGE SZABADULÓNAK?

A MEREPS-projekt („Mediation and Restorative Justice in Prison Settings”, azaz a „Mediáció és helyreállító igazságszolgáltatás a büntetés-végrehajtásban”) keretében végzett kutatásból kiderült, hogy a megkérdezettek szerint fontos a biztos munkahely és anyagi háttér, az egészség, a nyugodt családi légkör, illetve kellenek olyan kapcsolatok, amelyek előnyére válnak a szabadulónak. Mivel a szomszédok, rokonok, ismerősök előtt általában nem titok, hogy az elkövető börtönben ült, a fogvatartott magán viseli a börtönbüntetés stigmáját a szabadulása után is.

A megoldás egyik lehetséges kulcsa a családi beszélgetés (döntéshozó csoportkonferencia, azaz CsDCs), amit a projekt keretében a börtönpártfogás, illetve az utógondozás során alkalmaztak.

Róbert 40 éves, 16 éve tölti büntetését emberölés, közveszélyokozás, garázdaság és lopás büntetésért, négy év múlva szabadul. Büntetésmegszakítást kért, hogy felújításokat végezhesen a leromlott állapotú családi otthonon, amelyben a felesége és a gyermekei élnek. A rendőrség illetve a pártfogó felügyelő is pozitív véleménye mellett ehhez szükséges volt, hogy részletesen kidolgozzák az öt nap forgatókönyvét: a felek elvárásait, félelmeit, az igénybe vehető erőforrásokat és a lehetséges konfliktusokat.

János emberölés miatt töltötte büntetését. Részt vett a Zákéus-programban, és megértette a bűncselekményéből származó károk jóvátételének fontosságát. A börtönben töltött évek alatt nem szakadt meg teljesen a családjával a kapcsolata: látogatták és csomagot küldtek neki. Parancsnokai szerették volna támogatni János pozitív viselkedésváltozását, ehhez tisztázni kellett azokat





Női rabok kertészkednek a York Community Reintegrációs Központban (Niantic, Connecticut, USA), ahol női elítélteket készítenek fel a szabadulásuk utáni életre

a körülményeket, amelyek a szabadulást követően veszélyesek lehetnek számára. Segíteni akartak a családnak is, hogy közösen megtervezhessék a jövőt. Ehhez feltérképezték az erőforrásokat, amelyekre szabadulása után támaszkodhat, illetve egy közös tervet dolgoztak ki a beilleszkedésre és a bűncselekménnyel okozott sérelmek jóvátételére.

Az ún. resztoratív szemléletmód a szabályszegést az elkövető és a közösség közötti konfliktusként értelmezi, ezért azt tűzi ki célul, hogy a közösségen belül felborult egyensúly és harmónia helyreálljon.

MEGOLDÁSKERESÉS A CSALÁD ÉS A KÖZÖSSÉG EREJÉVEL

Negrea Vidia tréner a hazai börtönökben is használja a CsDCs módszerét, azaz megszervezi a családi döntéshozó csoportkonferenciát. A konferencia előkészítésébe és lebonyolításába is bevonják a fogvatartottat, a családokat és a közösséghez tartozókat, annak érdekében, hogy a saját erőforrásaik felhasználásával érthessék el a kitűzött célokat. Feltárják, hogy mi az elítélt elképzelése a jövőjével kapcsolatban, kik a konfliktusos és támogató személyek a környezetében. A megoldáskereső konferenciára a pártatlan facilitátoron és a fogvatartotton kívül meghívják a családot és a hozzátartozókat, a tágabb közösség érintettjeit (pl. szomszédok, önkormányzat képviselője) és a szakembereket (pl. pártfogó felügyelő, családsegítő, nevelő), akikkel előzetesen külön-külön beszélgetnek.

A szakemberek jelenléte azért is fontos, mert támogatott és információt tudnak adni a hosszú éve börtönben élő fogvatartottnak arról, hogy a tervei mennyire





Varróda a Moszkvához közeli Mozsajszk női börtönében

rugaskodnak el a valóságtól, mik a reális kivitelezés lehetőségei – hiszen a megvalósíthatatlan terv a bűnisméltés előszobája lehet. Ezután a szakemberek elhagyják a szobát, és a család időt kap arra, hogy külső befolyástól mentesen elkészítsék a cselekvési tervüket, konkrét feladatokat, határidőket és felelősöket is megjelölve. A tervet a család ismerteti a többi résztvevővel, és ha mindenki elfogadja, alá is írják azt. A megvalósulást nyomon követik, és akadály esetén újabb konferencián módosítják a tervet.

A CsDCs valamennyi résztvevő hozzáállásán, szemléletmódján változtat.

Negrea Vidia szerint elindul a kommunikáció a gyakran már felbomló családi kapcsolatokban, amelyek így támogató kötelékké alakulhatnak. Mivel nem mások döntenek a család helyett, hanem a saját vállalásaik szerepelnek a tervben, ezért motiváltabbak a megvalósításra is. Emellett a családtagok támogató légkörben találkoznak a segítő szakemberekkel, ami segít a bizalomteli segítői kapcsolat megalapozásában. A segítő szakemberek

között is valódi párbeszéd alakul ki, az együttműködésük erősödik. A pártfogó felügyelők számára a CsDCs még akkor is hatalmas segítség, ha nem készül el vagy meghiúsul a családi terv, mert a folyamat során jobban megismerhetik az elítélt családjának szerkezetét és dinamikáját, illetve rálátnak azokra a családi és baráti kapcsolatokra, amik erőforrások lehetnek az esetkezelés során.

A szakemberek szerint a módszer főként azoknál a családoknál működik, ahol a kapcsolat az elítélt és a család között még nem esett túlzottan szét, és nem hártják a problémákat.

VISSZA A TÁRSADALOMBA

Róbert esetében például a parancsnok a konferencia eredményeképpen jóváhagyta a büntetésmegszakítást. A család és Róbert megbeszélte, hogy a hét mely napjait hol, milyen tevékenységgel tölti. Vállalták, hogy dokumentálják a házon kívüli munkát, és mindenki leírja az együtt töltött idővel kapcsolatos gondolatait és érzéseit Róbertnek. A büntetésmegszakítás alatt a férfi valóban elvégezte a szükséges munkát, utána visszatért a börtönbe. Nevelője szerint pozitívan változott a viselkedése: elkezdte kifejezni az érzéseit és terveket szólni a jövőre vonatkozóan.



János esetében a család kidolgozta tervét, konkrét tennivalókkal, határidőkkel és felelősökkel (lakhatás, munka, adósság rendezése, keresztény életvitel, kapcsolatok és jövőtétel). Mivel János szeretne volna jóvátenni az általa okozott sérelmeket a család és a közösség felé, majd, ha lehetséges, az áldozat rokonai irányába is, ezért újabb megbeszélések váltak szükségessé. Abban is megegyeztek, hogy ha János megszegi a megegyezést, számolnia kell a következményekkel, vagyis visszakerülhet a börtönbe és elveszítheti a családja támogatását. A szabadulást követően János folytatta a keresztény életvitelt, az imaházban zenéléssel járult hozzá a közösségi alkalmakhoz, elkezdett az önkormányzatnál dolgozni. A családjával albérletbe költözött, a gyerekek örültek apjuk jelenlétének, a fiánál tapasztalt magatartásproblémák megszűntek.

A facilitátor szerint János esete bizonyítja, „hogyan a tágabb rokonság és a közösség tagjai hihetetlen mennyiségű segítséget képesek felajánlani, mint például azonnali munkalehetőség, kisebb anyagi segítség, jogi vagy életvezetési tanácsadás”. Érdemes tehát a családot és a közösség tagjait is bevonni a döntéshozatalba, mert nagy segítséget jelenthetnek az elítélt számára. ♦



JÓSZOLGÁLAT
díj | 2020

A CSELEKVÉS DÍJA



ISMERSZ ÖNZETLEN SEGÍTŐKET? JELÖLD A JÓSZOLGÁLAT-DÍJRA!

A díj a szociális területeken kiemelkedő és példaértékű munkát végző szervezeteket, valamint hivatásos és önkéntes segítőköt, közösségeket jutalmazza évente az országos felterjesztések alapján. Az idei évtől a jelölhető kategóriák kibővülnek a külföldi vándor-díj elismerésével.

Inspiráldj a jelöléshez, látogass el október végéig a budapesti Március 15-e térre, ahol a kultéri kiállítás táblóin megismerheted az idei év díjazottjait!

JELÖLÉSI HATÁRIDŐ:
2019. NOVEMBER 30.

TOVÁBBI RÉSZLETEK:
WWW.JOSZOLGALATDIJ.HU/JELOLES



SZÖVEG –
SZALAY KRISZTINA

SOROZAT –
VILÁG-KÉP

TEMPLOM A TEMPLOMBAN

A rendszerváltás óta Romániában több mint hétezer ortodox templomot építettek, de még ezernél is több építkezés folyik. *Bánhegyesy Antal* a román nemzeti identitás és az ortodox vallás és kultúra közötti kapcsolatokat térképezi fel képein keresztül. A fotográfust egy nyárádtői templom készítette arra, hogy belevágjon sorozatának elkészítésébe, ahol egy több száz éves görögkatolikus templomot kebeleztet be az építkezési láz, így jött létre a rendkívül abszurd, „templom a templomban” helyzet. A kis templomot 2008-ban lebontották, a módszer azonban ma is él.

- ◆ Antal ezt az igencsak aktuális terjeszkedési jelenséget merevíti ki „Orthodoxia” című fotósorozatában, amelyben mostanra már két és fél évi munkája van. Több száz templomot látogatott már meg, de a nagyléptékű téma még jelentős munkát tartogat számára. Több hetet is igénybe vevő terepmunkái során Románia legkülönbözőbb pontjain megfordult már, s ugyan előre megtervezett útvonalakon halad, ám a rossz megközelíthetőség vagy éppen a fotózásra kedvezőtlen környezet váratlan nehezítő tényezők.

Olykor a szokatlan látószög lebegő élményt nyújt a néző számára, más-kor a szimmetrikus terek teszik káprázatosá a fotót.

A Capa-nagydíj zsűrije 2018-ban ösztöndíjban részesítette az „Orthodoxia” sorozatot, így idén októberben versenyezhet a fődíjért. ◆





A képen látható, Vrancea megyei templomnál egy régi, szerény ortodox fatemplomot szabályosan körbeépítenek az új betonkatedrálissal. Miután az építkezés befejeződik, a kis fatemplomot lebontják.